

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

**w Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu
Dziecięcym w Krakowie**

*Opracowanie własne:
mgr Katarzyna Ziętara*

Kraków, 04.09.2017 r.

Spis treści:

Wstęp	3
Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego i cele systemu	4
Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole	8
Odbiorcy i realizatorzy	12
Zadania Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	13
Formy i sposoby realizacji WSDZ	16
Metody i techniki pracy	19
Współpraca	20
Korzyści wynikające z działalności Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	21
Przewidywane rezultaty	23
Monitoring i ewaluacja	25
Prezentacja multimedialna	26

Wstęp.

U podstaw wprowadzenia Wewnętrzny Szkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole leży przekonanie, że środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowych uczniów. Rozwój zawodowy jest procesem przebiegającym w czasie, ciągłym i nieodwracalnym. Jest wspólny dla wszystkich osób.

Obecnie na rynku pracy obowiązuje strategia uczenia się przez całe życie. Strategia ta wymaga umiejętności podejmowania ważnych decyzji – poczynając od wyboru szkoły ponadpodstawowej, kierunku studiów, decyzji o wyborze miejsca pracy, sposobie podnoszenia swoich kwalifikacji aż do ewentualnych decyzji o zmianie zawodu.

Okres szkoły podstawowej to czas rozwoju kompetencji społecznych i kształtowania postaw wobec pracy.

Etap wczesnoszkolny to rozwój samopoznania.

Samopoznanie jest podstawą samooceny na bazie której uczeń będzie kierował się własnym rozwojem zawodowym.

Dlatego słuszne jest obecne podejście dzisiejszej edukacji do prowadzenia działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego na wszystkich szczeblach kształcenia.

I. Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego i cele systemu.

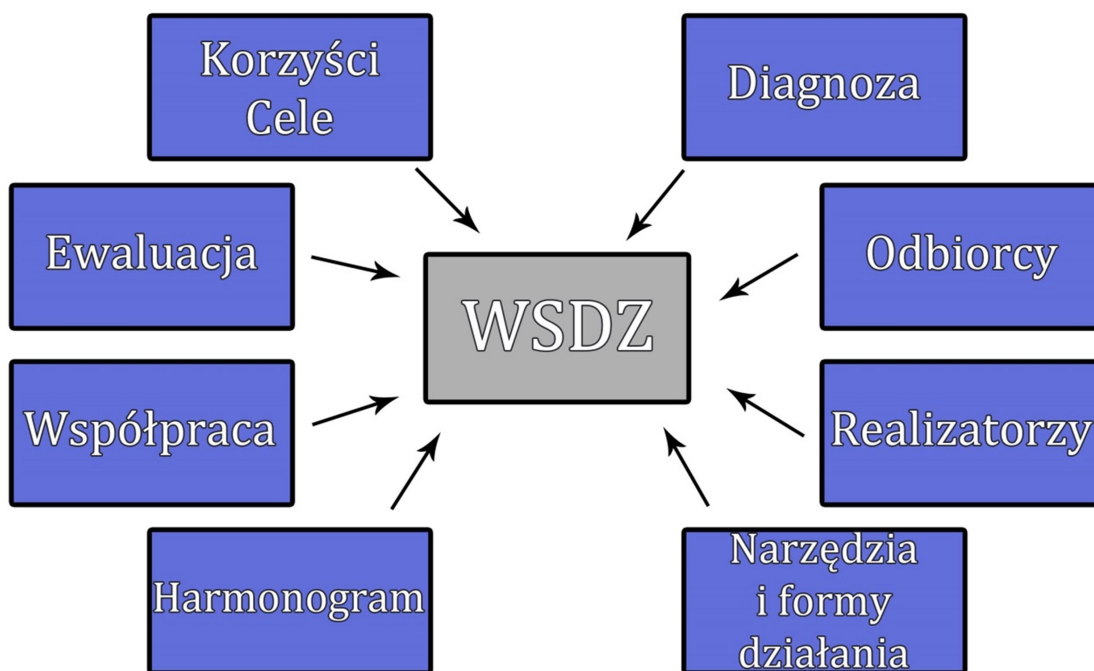
Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to ogół działań podejmowanych przez szkołę mających na celu podniesienie wśród uczniów zdolności do podejmowania właściwych decyzji dotyczących dalszej ścieżki kształcenia i wyboru zawodu.

Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje głównie uczniów, jak również nauczycieli oraz rodziców.

WSDZ jest kompatybilny z:

- Programem Doradztwa Zawodowego dla klasy VII Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 108 im. Aliny Fedorowicz w Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym, pod tytułem: „Odkrywając siebie”.
WSDZ będzie realizowany w wyżej wymienionym Zespole Szkół Specjalnych nr 3.
- Programem Wychowawczo – Profilaktycznym Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 108 im. Aliny Fedorowicz w ramach zadań pracy wychowawczo – profilaktycznej, w zakresie wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji o wyborze przyszłego zawodu (doradztwo zawodowe).
- Programem Wychowawczo – Profilaktycznym XXXIX Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego w ramach zadań pracy wychowawczo – profilaktycznej, w zakresie wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji o wyborze przyszłego zawodu (doradztwo zawodowe).

Ważnym elementem WSDZ jest rozpoznawanie i kształtowanie właściwych zachowań, wartości, postaw wobec szkoły, rynku pracy i pracy zawodowej.

Założenia Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ środowiska i stan zdrowia,
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną),
- WSDZ ma charakter planowanych działań i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego.

Cel główny:

- Przygotowanie ucznia do świadomego i umiejętnego planowania kariery zawodowej, do podjęcia trafnej decyzji zawodowej i szkolnej.
- Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nich decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- Podniesienie wśród uczniów zdolności do podejmowania właściwych decyzji dotyczących dalszej ścieżki kształcenia i wyboru zawodu.
- Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru, świadomego podejmowania decyzji i budowania swojej drogi zawodowej.
- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych zasobów i umiejętnego ich wykorzystywania.
- Ukazanie możliwości rynku edukacyjnego i rynku pracy.
- Motywowanie uczniów do zdobywania wiedzy z zakresu zawodów przyszłości na rynku krajowym oraz unijnym.
- Rozwijanie kompetencji kluczowych i kompetencji oczekiwanych przez pracodawców na rynku pracy.
- Nabywanie przez uczniów umiejętności prezentowania swojej wiedzy i zdolności.
- Kreowanie aktywnej postawy ucznia, radzenia sobie w trudnych sytuacjach: bezrobocie, problemy zdrowotne i adaptacja do nowych warunków pracy, mobilności zawodowej.
- Poszerzanie wiedzy na temat własnej choroby w kontekście rozumienia predyspozycji zawodowych i oczekiwań rynku pracy.

Rodzice:

- Przygotowanie do roli „doradców” swoich dzieci,
- Zapoznanie z ofertą edukacyjną,
- Wskazywanie form poszukiwania pomocy dla swoich dzieci,
- Zapoznanie z czynnikami wyboru szkoły i zawodu,
- Wspieranie przy ocenie stanu zdrowia dziecka pod kątem wybieranego zawodu.

Nauczyciele:

- Zdobywanie umiejętności diagnozowania potrzeb uczniów pod kątem pracy doradczej,
- Kształtowanie umiejętności z zakresu rozwijania talentów i zainteresowań uczniów,
- Wspieranie młodzieży i rodziców w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

II. Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole.

- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14.12.2016 r. (Dz. U. z 2017 r. Poz. 59):

Art. 1

System oświaty zapewnia w szczególności:

19) przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia

Art. 109

1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno – wychowawczej szkoły są:

7) Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego

ust.6.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

ust. 7.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt 5. (zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej).

Art. 47

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

3). Ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

c). Minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

4). Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 oraz wymagania w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach o których mowa w art. 2 pkt 4, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Art. 98

1. Statut szkoły zawiera w szczególności: (...)

16) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego;

- Statut Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28.03.2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

§ 2.1. Ramowy plan nauczania określa:

3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego

§ 4.1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć (...)

4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;

- Ustawa: Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe z dnia 14.12.2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz.60)

Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 roku. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) wprowadza się następujące zmiany:

8) w art. 42 d), w ustawie 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

Ust. 7. Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa:

3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (...) w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie artykułu 47 ust. 1 pkt 5 Ustawy – Prawo Oświatowe.

Art. 292

1. W roku szkolnym 2017-2018 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

2. Program zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi. Ramowy plan nauczania w 8-letniej szkole podstawowej (załącznik nr 1) ma zastosowanie od początku roku szkolnego 2017/2018 oraz załącznik nr 7 w szkole branżowej I stopnia.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9.08.2017 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz 1591).

§ 4.1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczną organizuje dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki.

2. Pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w przedszkolu, szkole i placówce zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w szczególności psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni, zwani dalej „specjalistami”.

§ 26.1. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) (...) diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- 2) gromadzenie, aktualizacja, udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- 3) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (...),
- 4) koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę (...),
- 5) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań (...),
- 6) wspieranie nauczycieli, wychowawców (...) i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz 356).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r. poz. 1575)

§ 21. 1. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego w szkołach i placówkach, o których mowa w §3 ust. 1, §4 ust. 1 i §10 (...), posiada osoba która ukończyła:

- 1) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie doradztwa zawodowego, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na dowolnym kierunku (specjalności), i studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.

§ 21. 2. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego w szkołach, o których mowa w §4 ust. 1, posiada również osoba, która ukończyła:

- 1) studia pierwszego stopnia w zakresie doradztwa zawodowego oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia pierwszego stopnia na dowolnym kierunku (specjalności) i studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.

- Ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 poz. 1943)

Na mocy ustawy o systemie oświaty system oświaty zapewnia między innymi przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

System oświaty zapewnia w szczególności: (Art. 1)

14) przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

- Rozporządzenie MEN z dnia 17.03.2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (poz. 649)

§17. 2. Arkusze organizacji szkoły określa:

5) dla poszczególnych oddziałów:

d) wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego

III. Odbiorcy i realizatorzy.

Odbiorcy:

- Uczniowie oraz rodzice Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie.

Realizatorzy doradztwa zawodowego.

W szkole za realizację zadań związanych z doradztwem zawodowym odpowiedzialny będzie:

- **Dyrektor:** mgr Alicja Szmuc-Jaskot
- **Doradca zawodowy:** mgr Katarzyna Ziętara
- **Nauczyciele:** Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym (podział zadań według kompetencji, wiedzy, doświadczenia i umiejętności w zakresie orientacji zawodowej)

Osoby te współpracują z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ.

Działania zaplanowane w ramach WSDZ będą prowadzone zgodnie z ustalonym harmonogramem działań opracowanym przez doradcę zawodowego w Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym, ul. Wielicka 265, 30-663 Kraków.

IV. Zadania Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Zadania Szkolnego Doradcy Zawodowego.

Zadania Szkolnego Doradcy Zawodowego zgodne z Rozporządzeniem MEN z 9 sierpnia 2017 r w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji rekrutacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia,
- Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę,
- Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- Wspieranie rodziców poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo – informacyjnych

Ważnym wydaje się więc stworzenie realnych możliwości, by doradca zawodowy we współpracy z nauczycielami, w ramach WSDZ wspierał i motywował ucznia do zdobywania i poszerzania wiedzy o zawodach, kwalifikacjach, stanowiskach pracy, a także o możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.

Doradca w ramach WSDZ ma:

- dostarczać uczniowi niezbędnych informacji,
- kształtować przydatne umiejętności, cechy i zachowania,
- kierować uczniów i rodziców w sprawach trudnych, do innych specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno – pedagogicznych adekwatnie w miejscach zamieszkania,
- udzielać indywidualnych porad edukacyjnych uczniom i rodzicom,
- systematycznie podnosić własne kwalifikacje,

- wzbogacać warsztat pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (internet, CD) oraz udostępnić je osobom zainteresowanym,
- współpracować z instytucjami wspierającymi WSDZ

Doradca zawodowy tworzy w każdym roku szkolnym plan realizacji WSDZ w ZSS nr 3 w Krakowie który jest załączony do teczki „Dokumentacja Doradcy Zawodowego”.

Zadania szkoły:

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia,
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- Prowadzenie działalności informacyjno – doradczej,
- Udzielanie indywidualnych porad rodzicom i uczniom,
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- Współpraca z instytucjami wspierającymi WSDZ,
- Pomoc i udostępnianie informacji o szkołach ponadpodstawowych,
- Współpraca wszystkich pracowników szkoły w celu realizacji zadań.
- Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny,
- Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona),
- Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań.

Zadania Rady Pedagogicznej:

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania WSDZ zgodnie ze statutem szkoły,
- Określenie priorytetów dotyczących orientacji informacji zawodowej,
- Realizacja działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, umiejętności poruszania się na rynku pracy,
- Identyfikacja potrzeb uczniów i rodziców oraz zmian na rynku pracy i dostosowywanie do nich oferty edukacyjnej placówki,
- Prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości, kierunków kształcenia oraz rynku pracy,
- Zapewnienie uczniom profesjonalnej pomocy doradczej,
- Poszerzanie wiedzy z zakresu współczesnych zawodów oraz zawodów przyszłości na rynku krajowym i unijnym, możliwości rozwoju zainteresowań i talentów uczniów.

Zadania nauczycieli przedmiotów:

- Wprowadzanie elementów orientacji edukacyjnej i zawodowej do lekcji przedmiotowych, powiązanie treści przedmiotowych z możliwymi kierunkami kształcenia i zawodu,
- Wskazywanie korelacji treści przedmiotowych z praktyką zawodową,
- Promowanie swojego przedmiotu/dyscypliny w kontekście wyborów edukacyjno – zawodowych,
- Wskazywanie zawodów, dla których umiejętności przedmiotowe są kluczowe,
- Informowanie o ścieżkach kształcenia prowadzących do zawodów,
- Wskazywanie przedmiotów pokrewnych dla prowadzonego przedmiotu,
- Uświadomienie uczniów o istotności danego przedmiotu szkolnego w karierach edukacyjno – zawodowych realizowanych w innych dyscyplinach.

Zadania nauczycieli przedszkola i wychowawców:

- Rozwijanie umiejętności społecznych ucznia przez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie,
- Współpraca z rodzicami w zakresie poznania zainteresowań dziecka, budowania „mocnych stron” ucznia oraz realizacji zainteresowań dzieci,
- Współpraca z nauczycielami przedmiotów, doradcą zawodowym, pracownikiem biblioteki, nauczycielami przedmiotów w zakresie realizacji zadań WSDZ.

V. Formy i sposoby realizacji WSDZ.

Zajęcia z doradztwa zawodowego odbywać się będą w oparciu o Program Doradztwa Zawodowego „Odkrywając Siebie” przygotowany przez Szkolnego Doradcę Zawodowego – mgr Katarzynę Ziętarę. Zajęcia będą odbywać się w formie indywidualnej oraz grupowej.

Zajęcia obejmują następujące obszary tematyczne:

- I. Moje zainteresowania oraz predyspozycje zawodowe.
- II. Moje wybory zawodowe: zawody, kwalifikacje, stanowiska.
- III. Moja droga do zdobywania zawodu: możliwość uzyskania kwalifikacji.
- IV. Moja zawodowa przyszłość: potrzeby, wyzwania rynku pracy.

Od września 2018/2019 doradztwo zawodowe będzie realizowane według nowej podstawy programowej przez wszystkie szkoły na każdym poziomie edukacyjnym.

Działania zaplanowane w WSDZ będą prowadzone i realizowane w ramach:

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- Motywowanie uczniów do zdobywania i poszerzania wiedzy o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy, możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, predyspozycjami zawodowymi i stanem zdrowia.
- Udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego.
- Praca z informatorami o zawodach.
- Projekcje filmów o zawodach.
- Rozmowy doradcze.
- Projekcje filmów o zawodach.
- Zajęcia o tematyce edukacyjno – zawodowej.
- Organizacja konkursów zawodoznawczych

Praca z rodzicami dotyczy pedagogizacji oraz sfery informacyjnej:

- prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów, zajęcia edukacyjne dla rodziców – wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego,
- udostępnianie informatorów, ulotek szkół, podawanie adresów stron internetowych oraz literatury z zakresu poradnictwa zawodowego
- indywidualne rozmowy z doradcą zawodowym,
- prezentacje multimedialne,
- porady indywidualne w sprawach uczniów mających trudności zdrowotne, emocjonalne, intelektualne, decyzyjne

Praca z nauczycielami obejmuje:

- realizację założonych celów,
- wspólne ustalenie kierunku pracy z młodzieżą i rodzicami,
- współpracę z instytucjami zewnętrznymi,
- szkolenia i warsztaty z zakresu doradztwa zawodowego celem doskonalenia umiejętności doradczych oraz stwarzanie warunków do wymiany doświadczeń
- przygotowanie materiałów dydaktycznych dotyczących problematyki doradztwa zawodowego

Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego odbywać się będzie w formie:

- a) indywidualnej
- b) grupowej

Realizacja WSDZ powinna być poprzedzona **diagnozą** głównego beneficjenta, jakim jest uczeń, jego rodzice, a także nauczyciele.

Diagnoza powinna odnosić się do:

1. Zainteresowań
2. Uzdolnień
3. Możliwości i deficytów edukacyjnych
4. Potrzeb rozwojowych i edukacyjnych
5. Wartości, przekonań, postaw i oczekiwań
6. Sytuacji rodzinnej
7. Stanu zdrowia (w kontekście wyboru zawodu)

Diagnoza powinna służyć dostosowaniu i przygotowaniu dla uczniów zajęć rozwijających ich potencjał:

- zajęć psychoedukacyjnych rozwijających ich wiedzę i samoświadomość oraz umiejętności interpersonalne.
- zajęć zawodoznawczych rozwijających wiedzę o sobie, świecie zawodów, rynku pracy i możliwości dalszego kształcenia.

WSDZ obejmuje działania kierowane do:

- ucznia
- nauczyciela
- rodzica

VI. Metody i techniki pracy.

- Zajęcia aktywizujące uczniów do samodzielnego wyboru zawodu prowadzone w formie warsztatów lekcji zawodoznawczych
- Udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej
- Udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- Teczki informacji o zawodach
- Tworzenie własnych kącików informacji zawodowej
- Organizacja spotkań zawodoznawczych
- Konkursy zawodoznawcze
- Prezentacje wizualne, filmy zawodoznawcze, gry komputerowe, prezentacje multimedialne
- Ćwiczenia i gry dydaktyczne „Moje mocne strony”
- Praca własna
- Mini wykład
- Tworzenie map mentalnych, metaplanów, map myśli
- Rozmowy w parach: rodzic – dziecko
- Udzielanie informacji zwrotnej
- Analiza przypadku – opracowanie „Indywidualne Portfolio” (papierowe lub elektroniczne)
- Wykorzystanie kwestionariuszy „Moja kariera”, kwestionariusza osobowościowego Hartmana
- Analiza ankiet
- Praca z testem zainteresowań i skłonności Klimowa
- Tworzenie: „Mój indywidualny plan działania czyli cztery kroki do sukcesu zawodowego”
- Zajęcia warsztatowe: piramida priorytetów, rybiego szkieletu, drzewka decyzyjnego, lekcji odwróconej, gier grupowych

VII. Współpraca.

W ramach WSDZ doradca zawodowy współpracuje z:

- szkołą macierzystą (psycholog, pedagog, wychowawca) adekwatną do miejsca zamieszkania ucznia
- lekarzami, psychologami z poszczególnych oddziałów szpitalnych
- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Krakowie
- Poradniami psychologiczno – pedagogicznymi
- Powiatowym Urzędem Pracy w Krakowie
- Krajowym Ośrodkiem Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej
- Fundacjami
- Rodzicami jako przedstawicielami zawodów
- Wydawnictwami (np. Piętka, Nowa Era)
- Doradcami zawodowymi

VIII. Korzyści wynikające z działalności Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Dla ucznia:

- Zna swój potencjał osobisty, poznaje własne zasoby,
- Zdobywa wiedzę o zainteresowaniach i korzyściach płynących z ich posiadania,
- Rozumie rolę i znaczenie kompetencji w życiu człowieka,
- Zdobywa wiedzę o zawodach,
- Umie definiować czym jest rynek pracy,
- Potrafi określić swoje predyspozycje zgodnie z wymaganiami rynku pracy,
- Umie wskazać powody dla których warto uczyć się przez całe życie,
- Potrafi wyszukiwać informacje o profilach szkoły jakie go interesują,
- Trafnie określa wybór własnej drogi zawodowej,
- Umie dostosować się do zmian zachodzących we współczesnym świecie zawodowym,
- Stopniowo poszerza wiedzę na temat własnej choroby w kontekście rozumienia predyspozycji zawodowych,
- Zna zależności pomiędzy czynnikami wpływającymi na decyzje zawodowe,
- Sprawniej się komunikuje,
- Potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami,
- Umie gromadzić informacje na temat tworzenia własnego portfolio,
- Jest w stanie ocenić przydatność wymagań rynku pracy w kontekście własnego wyboru ścieżki zawodowej,
- Umie zaplanować własną ścieżkę zawodową,
- Zna znaczenie uczenia się przez całe życie,
- Dostaje na bieżąco informacje o ciekawych wydarzeniach,
- Umie dokonać adekwatnej samooceny i rozpoznać swoje słabe i mocne strony.

Dla szkoły :

- Korzyści dla szkoły płynące ze współpracy z instytucjami, które realizują doradztwo zawodowe są liczne, m.in.:
- bogatsza oferta działań dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wymiana doświadczeń,
- doskonalenie nauczycieli zaangażowanych w realizację doradztwa,
- dostęp do różnorodnych źródeł informacji edukacyjno-zawodowej,
- pozytywny wizerunek szkoły,

- podniesienie jakości pracy szkoły .

Dla rodziców:

- Są odpowiednio przygotowani do efektywnego wspierania dzieci w ich wyborach edukacyjnych,
- Potrafią racjonalnie planować ścieżkę kształcenia, zawodową swojego dziecka,
- Wiedzą, gdzie poszukiwać informacji o szkołach, zawodach, ciekawych wydarzeniach związanych z rynkiem pracy,
- Znają znaczenie i wiedzą czemu ma służyć Krajowa Rama Kwalifikacji.

IX. Przewidywane rezultaty

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej.

Nauczyciele:

- Potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy
- Rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy
- Poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego
- Znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole
- Potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów.

Uczniowie:

- Znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu
- Potrafią dokonać samooceny w aspekcie czynników decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej
- Potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony
- Znają rynek pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować siebie do odpowiedniej grupy, a także wiedzą gdzie szukać informacji na ten temat
- Potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć prawidłowe decyzje edukacyjne i zawodowe
- Potrafią konfrontować ocenę swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego/przyszłego zawodu
- Umieją i rozumieją znaczenie: uczenie się przez całe życie zgodne z ideą Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK)

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców.

Rodzice:

- Znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu przez swoje dziecko

- Rozumieją potrzebę uwzględniania czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka
- Wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka
- Znają rynek pracy oraz rynek edukacyjny w kontekście wyboru szkoły (dalszej ścieżki kształcenia)
- Potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka
- Potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji

X. Monitoring i ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna aby działania doradcy zawodowego były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami i potrzebami uczniów oraz ich rodziców.

W tym celu potrzebna będzie:

- Analiza prowadzonej dokumentacji – wyciąganie wniosków,
- zebranie informacji zwrotnej od adresatów: uczniów, rodziców, nauczycieli.

Podsumowanie.

W ramach Wewnętrzny Szkolny System Doradztwa Zawodowego Szkoła będzie przygotowywać uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Szkoła będzie prowadzić zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

Opis wiadomości i umiejętności zdobytych przez ucznia będzie zgodny z ideą europejskich ram kwalifikacji.

Szkoła, doradca zawodowy oraz poszczególni nauczyciele będą prowadzić działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia od strony zawodowej stosownie do jego potrzeb, możliwości i stanu zdrowia.

XI. Prezentacja multimedialna